

ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԷԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ, ք. Վանաձոր

18/03/2026թ.

Պատվիրատու՝ «ԱՐԴԱՐՈՒԹՅԱՆ ՏՈՒՆ» իրավապաշտպան ՀԿ

Վերլուծության առարկա՝ «Շների հաշվառման թերթիկ» գրանցման քարտերը՝ Բռնում-ստերիլիզացում-պատվաստում-վերադարձ ծրագրի շրջանակում, 19.01.2026-ից մինչև 26.01.2026-ն ընկած ժամանակահատվածի համար:

Ընդամենը վերլուծված քարտերի քանակը՝ 53 հատ

Վերլուծությունն իրականացրել և սույն փորձագիտական եզրակացությունը կազմել է (փորձագետ)՝ «Շունն ու Կատուն» անասնաբուժական կլինիկայի ղեկավար («ՎԵՏՄԻՐ» ՍՊԸ, ք. Վանաձոր, Լոռի, Հայաստան) - **Վասիլի Անդրեանիչ Մալյուկովը**

ՆԱԽԱԲԱՆ

Որպես անասնաբուժական կլինիկայի ղեկավար՝ ես իրականացրել եմ ներկայացված փաստաթղթերի մանրամասն ուսումնասիրություն, որի նպատակը եղել է գնահատել ներկայացված տվյալների արժանահավատությունը, կիրառված դեղամիջոցների նպատակայնությունն ու նկարագրված պրոտոկոլների համապատասխանությունը՝ միջազգային անասնաբուժական ստանդարտներին:

Հիմնվելով ներկայացված փաստաթղթերի վրա՝ կարելի է պնդել, որ արձանագրություններում ներառված տվյալները կեղծված բնույթ ունեն, իսկ դրանցում նկարագրված բժշկական պրակտիկան (եթե այն իրականում կիրառվել է) անմարդկային է և ուղղակիորեն խախտում է անասնաբուժական վիրաբուժության հիմնական միջազգային պրոտոկոլները:

Ստորև ներկայացվում է մանրամասն վերլուծությունը:

ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ

1. Կենսաչափական և ֆիզիոլոգիական տվյալների վերլուծություն (զանգվածային կեղծման նշաններ)

Կենդանու մարմնի քաշի անհետբեթ ցուցանիշներ: Քարտերում նշված է չափահաս փողոցային շների քաշ, որը տատանվում է 2,4 կգ-ից մինչև 7,1 կգ: Չափահաս անտուն խառնածին շան միջին քաշը կազմում է 15-ից 25 կգ: 2,4-3 կգ քաշը համապատասխանում է գաճաճ դեկորատիվ ցեղատեսակների չափին: Ծայրահեղ անհավանական է, որ փողոցից բռնված բոլոր 53 շները լինեն մանրաչափ դեկորատիվ կենդանիներ:

Նույնական ֆիզիոլոգիական ցուցանիշներ: Բոլոր 53 կենդանիների մոտ՝ անկախ սեռից, տարիքից և հայտարարված քաշից, նախնական զննման ժամանակ արձանագրված են միևնույն կենսական ցուցանիշները՝ ռեկտալ ջերմաստիճան - 38, պուլս - 68: 68 զարկ/րոպե պուլսը նորմայի ստորին սահմանն է խոշոր շան համար՝ խորը հանգստի վիճակում: Փոքր շների, ինչպես

նաև փողոցային կենդանիների մոտ, որոնք բնութագրվում են ուժեղ սթրեսի պայմաններում, պոլսը պետք է էապես ավելի բարձր լինի՝ 100-160 զարկ/րոպե: 53 տարբեր օրգանիզմների մոտ նույն ցուցանիշները կենսաբանորեն անհնար են:

Անեսթեզիայի մոնիթորինգի աղյուսակների պատճենում: Անեսթեզիայի մոնիթորինգի բաժնում՝ վիրահատության 20-րդ րոպեին, բոլոր կենդանիների համար կրկնվում են նույն թվերը՝ պուլս - 68, ջերմաստիճան - 38:

Տարբեր քաշի դեպքում նույն դեղաչափով սեդատիվ պատրաստուկ: Բոլոր 53 քարտերում "Xyla" (քսիլազին) դեղամիջոցի տոդում նշված է ֆիքսված "10" դեղաչափը: Մինևույն ժամանակ կենդանիների հայտարարված քաշը տատանվում է 2,4-ից մինչև 7,1 կգ: Անասնաբուժության մեջ անեսթետիկների դեղաչափը հաշվարկվում է խստորեն կենդանու մարմնի մեկ կիլոգրամ քաշի հաշվով: 2,4 կգ և 7,1 կգ քաշ ունեցող շան համար նույն դեղաչափի կիրառումը ֆիզիոլոգիական առումով անհեթեթ է. դա կամ կհանգեցնի մահացու գերդոզավորման փոքր կենդանու մոտ, կամ ընդհանրապես ազդեցություն չի ունենա ավելի խոշոր կենդանու վրա:

Սա փաստաթղթերի ձևանմուշային լրացման անվիճելի ապացույց է:

2. Անեսթեզիոլոգիական պրոտոկոլի և կենդանու նկատմամբ դաժան վերաբերմունքի վերլուծություն

Փաստաթղթերում ներկայացված պրոտոկոլը խախտում է հուման վիրաբուժության բոլոր չափանիշները՝ բավարար անալգեզիա (ցավազրկում), մկանային ռելաքսացիա և գիտակցության անվտանգ անջատում:

Քսիլազինի կիրառումը որպես միակ անզգայացման միջոց: "Xyla" դեղամիջոցը նշված է որպես հիմնական միջոց: Քսիլազինը սեդատիվ պատրաստուկ է և մկանային ռելաքսանտ, սակայն այն ընդհանուր անզգայացման միջոց չէ: Այն կաթվածահարում է կենդանուն, բայց ունի շատ թույլ ցավազրկող ազդեցություն: Միայն քսիլազինի ֆոնին խոռոչային վիրահատություն իրականացնելը նշանակում է, որ կենդանին անշարժացված է, բայց գիտակցությունը պահպանված է և նա զգում է սուր ցավ:

Բավարար անալգեզիայի (ցավազրկման) բացակայություն: Ձևաթղթերում նախատեսված է "Meloxicam" (մելոքսիկամ) ոչ ստերոիդային հակաբորբոքային դեղամիջոցի համար առանձին դաշտ, սակայն բոլոր քարտերում այն թողնված է դատարկ, դեղաչափը նշված չէ: Սա նշանակում է, որ շները հետվիրահատական ցավազրկում չեն ստացել, ինչը կենդանիների բարեկեցության սկզբունքների կոպիտ խախտում է:

5% նովոկաինի կիրառում: Նշված է 5% նովոկաինի լուծույթի կիրառում: Անասնաբուժության մեջ տեղային ինֆիլտրացիոն անեսթեզիայի համար օգտագործվում են 0,5%-2% լուծույթներ: 5% լուծույթի կիրառումը կարող է առաջացնել համակարգային թունավորում, հատկապես փոքր քաշ ունեցող շների դեպքում:

Հնացած վիրաբուժական պրակտիկա: Բոլոր փաստաթղթերում նշվում է ստրեպտոցիդի փոշու ("Ստրեպտոցիտ փոշի") կիրառումը՝ 3 քանակով: Հակաբիոտիկի փոշին վիրաբուժական վերքի

մեջ լցնելը հնացած մեթոդ է, որը առաջացնում է հյուսվածքների քիմիական այրվածք և դանդաղեցնում է ապաքինումը: Ժամանակակից վիրաբուժությունը պահանջում է համակարգային ներարկային հակաբիոտիկների կիրառում:

3. Հիմնավորում և հղումներ միջազգային պրոտոկոլներին

Անմարդկային վերաբերմունքի և անասնաբուժական նորմերի խախտման վերաբերյալ եզրակացությունը հիմնվում է հետևյալ արդիական միջազգային փաստաթղթերի վրա, որոնք համաշխարհային անասնաբուժության մեջ համարվում են "ոսկե ստանդարտ".

Փոքր ընտանի կենդանիների անասնաբույժների համաշխարհային ասոցիացիա (WSAVA):

Փաստաթուղթ: "2022 WSAVA guidelines for the recognition, assessment and treatment of pain" (WSAVA-ի 2022 թվականի գլոբալ ուղեցույցներ ցավի ճանաչման, գնահատման և բուժման վերաբերյալ):

Հրապարակում: Journal of Small Animal Practice (DOI: 10.1111/jsap.13566).

Էությունը: Այս կանոնները կտրականապես արգելում են վիրաբուժական միջամտությունների իրականացումը առանց բավարար բազմամոդալ անալգեզիայի ապահովման և պահանջում են հետվիրահատական շրջանում պարտադիր կիրառել ցավազրկող դեղամիջոցներ (օրինակ՝ ոչ ստերոիդային հակաբորբոքային միջոցներ, այդ թվում՝ մելոքսիկամ) կենդանու տառապանքը կանխելու նպատակով:

Ապաստարանային անասնաբույժների ասոցիացիա (ASV):

Փաստաթղթեր: "The Association of Shelter Veterinarians' Veterinary Medical Care Guidelines for Spay-Neuter Programs" (2016) և թարմացված "The Association of Shelter Veterinarians' Guidelines for Standards of Care in Animal Shelters: Second Edition" (դեկտեմբեր, 2022 թ.):

Էությունը: Այս փաստաթղթերը խստորեն կարգավորում են խոռոչային վիրահատությունների ժամանակ (կաստրացիա/ստերիլիզացում) լիարժեք վիրաբուժական անզգայացման անհրաժեշտությունը, այլ ոչ թե պարզապես քսիլազինով սեդացիան, ինչպես նաև սահմանում են ասեպտիկայի, անտիսեպտիկայի և հետվիրահատական խնամքի ժամանակակից չափանիշներ:

ԵԶՐԱՅԱՆԳՈՒՄՆԵՐ

1. Ներկայացված փաստաթղթերը չեն արտացոլում իրական կլինիկական աշխատանքը:

2. Կատարողը գուցաբերում է հաշվետվությունների գանգվածային կեղծման ակնհայտ նշաններ:

3. Փաստաթղթերում նկարագրված դեղաբանական պրոտոկոլը (քսիլազինի կիրառում առանց լիարժեք անզգայացման և հետվիրահատական ցավազրկման բազակայություն) դասակարգվում է որպես կենդանիների նկատմամբ դաժան

վերաբերմունք, քանի որ նրանց դատապարտում է տանջալից գավի՝ թե վիրահատության ընթացքում, թե դրանից հետո:

Առաջարկվում է նախաձեռնել խիստ հաշվառվող դեղամիջոցների ծախսի մատյանների ստուգում և իրականացնել անկախ արտագնա ստուգում՝ անմիջապես կատարող ընկերության կողմից վիրահատությունների կատարման պահին:

Վասիլի Անդրեևիչ Մալուկով